

Kázání v neděli 7. 1. 2018 (Ester Čašková)

Jan 1,15-18

Co vám zůstalo z vánoc? Nemyslím nějaké to kilo navíc. Ale čím vás vánoce obohatily? Jestli byly radostné, zůstala nějaká trvalá radost? Někáká myšlenka, která vás může provázet?

Evangelista Jan chce, abychom šli do dalších dnů s ujištěním, že máme Boha, který nás obdarovává. Nad námi není mocnost, která je skoupá a přiděluje jen občas něco dobrého, nějaké požehnání za odměnu, když se dobře chováme. Nemusíme o to žadonit. Nad námi je Bůh, který dává, dává rád, hojně a s osobním nasazením. A dává něco, co si nikde jinde nemůžeme opatřit a přitom to znamená šanci na nový život.

Byli jsme obdarováni, my všichni milostí za milostí. Nejde jen o to, že se Kristus narodil, že se Bůh inkarnoval – vstoupil do těla a narodil se jako člověka a tudíž je nám blízko.

Je to Bůh štědrý. To je ta nejdůležitější charakteristika o Bohu.

My se rádi ptáme, jaký Bůh je a kde je. Chceme si ho nějak zařadit, představit, možná se s ním i trochu poměřit. A tak s trochou žárlivosti slyšíme, že (na rozdíl od nás) je vševedoucí, všudypřítomný a všemohoucí.

Bible ale nemluví o Božích vlastnostech (to dělá až dogmatika). Bible svědčí o tom, co Bůh dělá. Jak se v dějinách projevuje a jaký má k nám lidem vztah. A Jan říká: **Bůh především dává.** Všimněte si, dává pořád, nepřestal, neunavil se, nenaštval se na celé lidstvo že by si třeba něco vzal zpátky. Naopak, teď – s příchodem Kristovým dává ještě víc než dřív. **Už dar Zákona** byl velkou pomocí pro izraelský lid v nejistotě cestou z Egypta. Dostali záruku, smlouvu, že je Hospodin neopustí. Dostali řády pro dobrý život. Bůh se jim zavázal věrností. A tu dodržoval, protože Hospodin je spolehlivý partner. Svému vyvolenému národu prokazoval vždycky dobro. I když oni na něj zapomínali a běhali za jinými, zdánlivě lepšími bohy a vybírali si pohodlnější náboženství, on prokazoval svému vyvolenému národu milosrdenství. Nenechal ho být. Odpouštěl a začínal s ním stále znovu. Jenže jeho lid chce mít něco konkrétního, hmatatelného. Stále znovu si vytváří bohy podle své představy.

Tak je to i s námi. Velice se dáваме ovlivnit tím, co vidíme, tím, jaké máme zkušenosti, a tak je pro nás náročné věřit v neviditelného Boha. Ale *Boha nikdy nikdo neviděl.* Pro mnoho lidí je to i dnes nepřekonatelná překážka a chtějí nějaký důkaz Boží existence. Jenže Boha nemůžeme popsat. My jako stvoření nemůžeme ani pochopit velikost Stvořitele. To, co člověk uviděl nebo vymyslel, bylo vždycky něco jiného než Bůh. Bůh není předmět našeho světa, našeho zkoumání a naší manipulace. Na to, abychom ho poznali, potřebujeme, aby se on sám chtěl dát poznat. Aby se odhalil, ukázal, zjevil.

A vánočním překvapením je to, že Bůh takové odhalení sebe samého chce. Rozhodl se zrušit svou nedostiznost, oddělenost, svatost. Chce být mezi námi. Chce s námi mít úzký, důvěrný, rodinný vztah. Chce, abychom byli jeho dětmi. Tak čteme shrnutí vánočního dění epištoly Galatským: „*Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu, aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobeni, tak, abychom byli přijati za syny.* A my se s důvěrou učíme tomuto Bohu říkat Otče náš.

Bůh dává. Nesouměřitelně. Po daru Zákona pro vyvolený lid přichází milost pro všechny lidi. **V Kristu se Bůh dává poznat jako ten, kdo dává, a to bez výjimky všem.**

Už nejsme cizí. Máme víc než Zákon. Ten je sice dobrým ukazatelem správného života, ale vlastně člověka soudí, protože ukazuje jeho limity, co všechno není schopen dodržet. Ano, zákon odhaluje hřích a ukazuje beznadějnost naší cesty k Bohu.

Místo Zákona je tu po Vánocích *milost za milostí.* Už nejde jen o to, co Bůh řekl – a co vyžaduje. Nejsou to jen nové úpravy, novelizace Zákona, které by Bůh vyhlásil. Bůh už není mimo tu sféru našeho zápasu o plnění zákona. **On sám se toho účastní.** Slovo se stalo tělem. Dostali jsme se na jinou rovinu. Bůh nemluví z nebe ani z hory Sion skrytý v oblacích. Je mezi námi osobně. Nezůstal neznámým, tajemným, obávaným. Ani jen všemohoucím a přitom neutrálním. Stal se milujícím Otcem, který spolu s námi i trpí, jak uvidíme na Kristu o Velikonocích.

S milostí ale máme potíž, protože také není vidět. Vidět jsou jen její důsledky. Jako když odsouzený vězeň dostane milost. Vidět je jen to, že mu rozvážou pouta a otevrou dveře vězení.

Boží milost také není vidět. Naše zkušenost jí dokonce mnohdy protiřečí. Máme potíže s tím, co vidíme.

Že ten Ježíš z Nazareta je Boží syn, to je dost nevěrohodné tvrzení, vždyť sousedé viděli, že je to syn Marie a Josefa!

Ten, kdo je narozen z Boha, prý nehřeší – to také protiřečí tomu, co vidíme na sobě i na druhých. A přesto existuje zkušenost, o kterou se můžeme opřít. Zkušenost víry, kterou zažíváme jako odpuštění, přijetí, smíření, jako možnost nového začátku. Na Ježíši Kristu tak můžeme udělat zkušenost s Bohem. Poznat, jaký Bůh je. Jen si čtete evangelijní příběhy o nevěrné ženě, o zkorumpovaném Zacheovi, o realistickém Tomášovi. Dozvíte se, jakou má Bůh pro nás lidi slabost!

Ale jak tuhle zkušenost s Bohem udělat?

Poznání Boha se děje díky jeho aktivitě, když se on sám přibližuje.

Boha je možné poznat jen v osobním setkání. Nejde to z pozice pozorovatele, jaksí objektivně a nezávazně. A takové osobní setkání s Bohem je událost, která věci mění. Kdo ho zažije, nepotřebuje žádné další důkazy. Marie Magdalena tak poznala Vzkříšeného Pána, kterého nejdřív považovala za zahradníka. Také učedníci na cestě do Emauz pochopili až po čase, že s nimi šel jejich Pán.

Bůh nám vstupuje do cesty svým slovem proto, abychom ho poznali. Proto se Slovo stalo tělem.

A Ježíš nepřináší informace o Bohu, ale umožňuje vztah s Bohem. Nemaluje na zeď jeho obraz a nepopisuje Boží vlastnosti, ale jedná s lidmi tak, aby zažili Boží lásku, boží náklonnost, boží zájem o sebe. Tak vzniká víra, vztah, společenství. Není potřeba tolik mluvit o Bohu, jako spíš s Bohem.

Evangelista nám vykreslil obraz Syna, který je v Otcově náručí. Protože kdo má k Otci blíž než jeho syn? Ježíš může o Bohu svědčit, protože je k tomu kompetentní. **A nejen že o Bohu mluví, Ježíš je Božím reprezentantem:** *Kdo vidí mě, vidí Otce (Jan 14,9).* V jeho jednání je Bůh transparentní. Jak se k nám chová Syn, tak se chová i Otec.

U Ježíše nacházíme milost a pravdu: pravdu o nás samých, pravdu, která často bolí – ale zároveň milost – tedy lásku, která to bolavé léčí. Kdo přijde ke Kristu, čeká ho milost za milostí, přízeň, laskavost, soucit, odpouštějící náklonnost vůči hříšníkům. Chromý je zbaven svého břemene, velká hříšnice poznala někoho, kdo ji neodsuzuje. A Zacheus se setkal s tím, kdo jím neopovrhne. Milost člověka mění, mění jeho situaci. Milost znamená, že v Ježíši se nad námi Bůh slitovává.. Nepřikazuje, co máme dělat (jako Mojžíš), ale svou láskyplnou blízkostí překonává hřích, zlo a odcizení člověka. Vrací svým zájmem člověku důstojnost. A nikoho nevyhodí, nevyloučí, neodmítá. I když ho znovu zklamáváme, přece se nás nevzdává.

Ve skrytu duše po takovém vztahu všichni toužíme. V Ježíši Kristu takový vztah s Bohem máme.

A dozvídáme se, že Bůh je takový napořád. Byl takový a bude takový. To, co s námi zamýšlí, není jen dočasné opatření. To chce Jan říci, když mluví o Ježíšově preexistenci. **Bůh naplňuje v Kristu svůj odedávňý záměr, který se světem má. Přivést ho k dokonalosti a jednotě v lásce.**

Setkání s Bohem je něco, čeho se nenabažíme ani si to nemůžeme schovat do zásoby. Setkávání s Bohem – v Kristu – je něco, co se stále děje. A protože se to děje, čekají nás nové projevy Boží milosti. Stojí za to každý den vstávat, protože co když to setkání s Bohem bude právě dnes? Amen